

Nr 214.

Ankom till riksdagens kansli den 18 juni 1946 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disposition av behållningen å till anläggningar för oljelagring ovan jord anvisade reservationsanslag.

(1:a avd.)

I propositionen nr 144 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 15 februari 1946, föreslagit riksdagen medgiva, att behållningen å till anläggningar för oljelagring ovan jord anvisade reservationsanslag må efter Kungl. Maj:ts prövning disponeras till täckande av uppkommande ytterligare medelsbehov för oljelagringsanläggningar, till vilkas utförande medel i annan ordning av riksdagen anvisats.

Till anläggningar för lagring av flytande bränslen ha av 1938—1942 års riksdagar å kapitalbudgeten, fonden för förslag till statsverket, anvisats anslag till betydande belopp. Medelsanvisningen har skett i huvudsak över följande anslagsbeteckningar, nämligen Anläggningar för oljelagring ovan jord samt Försöksanläggningar för oljelagring, Sprängningsarbeten m. m. för oljelagring och Cisternanläggningar för oljelagring. Till anläggningar för oljelagring ovan jord ha anvisats reservationsanslag om tillhoppa 14 340 000 kronor medan till övriga anläggningar, vilka alla avse bombsäkra lagringsutrymmen, anvisats reservationsanslag om sammanlagt 15 735 000 kronor. Samtliga anslag ha ställts till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens disposition. Anslagen till de bombsäkra anläggningarna ha helt förbrukats.

I skrivelse den 5 mars 1943 anmälde väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, att det på grund av beslutad beskäring av utbyggnadsplanen för oljelagringsanläggningar ovan jord uppstått ett överskott å de för detta ändamål anvisade anslagsmedlen och att överskottet kunde beräknas till omkring 1 700 000 kronor. I anslutning därtill hemställde styrelsen, att beträffande bombsäkra anläggningar föreliggande ytterligare medelsbehov till ett sammanlagt belopp av 740 000 kronor — därav 350 000 kronor för målning och komplettering av cisternerna vid nio angivna sådana anläggningar och 390 000 kronor för färdigställande av en genom olyckshändelse skadad annan dylik anläggning — måtte få täckas med anlåtande av nämnda överskottsmedel. I anledning härav föreslog Kungl. Maj:t i propositionen 1943:157 att riksdagen måtte

medgiva att förefintlig behållning å till anläggningar för oljelagring ovan jord anvisade reservationsanslag finge efter Kungl. Maj:ts prövning disponeras till täckande av uppkommande ytterligare medelsbehov för oljelagringsanläggningar, till vilkas utförande medel i annan ordning av riksdagen anvisats. Propositionen bifölls av riksdagen (skr. nr 160). Genom beslut den 17 juni 1943 medgav Kungl. Maj:t, att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen finge av berörda behållning disponera högst 393 000 kronor för färdigställande av den genom olyckshändelsen skadade anläggningen. Då arbetena med de i väg- och vattenbyggnadsstyrelsens skrivelse den 5 mars 1943 angivna nio anläggningarna ansågos böra stå tillbaka för arbeten med färdigställande av vissa andra bombsäkra anläggningar, medgav Kungl. Maj:t enligt beslut den 14 april 1944, att ett belopp av 980 000 kronor finge användas för utförande av sistnämnda arbeten. Detta belopp beräknades av styrelsen vid tiden för beslutet utgöra hela den återstående behållningen å anslagen till anläggningar för oljelagring ovan jord. Då trängande behov därefter uppkom av målning av cisternerna vid de förut nämnda nio anläggningarna samt det dessutom visat sig angeläget att vid sju av dessa anläggningar utföra vissa bombskyddsanordningar, hemställde styrelsen i skrivelse den 11 oktober 1944 om ett belopp å tillhoppa 525 000 kronor för ifrågavarande arbeten. Då såsom nyss nämnts behållningen å anslagen till anläggningar för oljelagring ovan jord beräknats vara tagen helt i anspråk, föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att anvisa det för arbetena erforderliga beloppet (proposition 1944: 288, bil. 14, punkt 1 och 1945 års statsverksproposition, kapitalbudgeten, bil. 8, punkt 4). Med bifall till förslagen anvisade riksdagen till komplettering av vissa oljelagringsanläggningar för budgetåren 1944/45—1945/46 investeringsanslag å sammanlagt 525 000 kronor (riksdagens skrivelse nr 1944: 492, punkt 3 och 1945: 51 punkt 4).

I skrivelse den 16 augusti 1945 angående anslag för marinen för budgetåret 1946/47 har *marinförvaltningen* bland annat hemställt om anvisande av anslag om 100 700 kronor till kompletterings- och förbättringsarbeten vid två oljelagringsanläggningar. Marinförvaltningen, som föreslår att ifrågavarande arbeten komma till utförande under nästa budgetår med medel utom femårsplanen för försvaret för perioden 1942/47, anför till stöd för framställningen i huvudsak följande.

Under våren 1945 har marinförvaltningen från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen övertagit två av de av styrelsen anlagda oljecisternanläggningarna. Vid den besiktning, som i samband med övertagandet verkställdes, har framkommit, att relativt omfattande kompletteringsarbeten äro nödvändiga.

Sålunda erfordras å den ena anläggningen bland annat inklädnad av pumprummet, anordnande av ventilationsanläggning och i samband därmed igengjutning av nuvarande ventilationsort, anordnande av utluftningsledningar från cisternerna, komplettering av befintlig ångvärmeledning för cisternerna, uppsättande av vissa skyddstak samt skyddsräcken m. m., för vilka arbeten kostnaderna enligt prisläget den 1 juli 1941 beräknats till 80 000 kronor inklusive administrationskostnader. Prisstegringen fram till den 1 juli 1945 beräknas till 11 000 kronor.

Vid den andra anläggningen erfordras bland annat pannrum och vissa

kompletteringsarbeten i pumprum ävensom oljefilter, vilket allt enligt prisläget den 1 juli 1941 kostnadsberäknats till 8 500 kronor inklusive administrationskostnader. Prisstegringen fram till den 1 juli 1945 beräknas till 1 200 kronor.

Sammanlagda kostnaderna enligt prisläget den 1 juli 1941 ha sålunda av förvaltningen beräknats till 88 500 kronor, varav 5 000 kronor utgöra administrationskostnader. Prisstegringen fram till den 1 juli 1945 beräknas uppgå till 12 200 kronor.

Det må här anmärkas, att den först nämnda anläggningen är en bomb-säker underjordsanläggning.

Över marinförvaltningens framställning har infordrat utlåtande avgivits den 15 oktober 1945 av *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen*, som därvid framhållit följande.

De vid den i marinförvaltningens framställning först nämnda anläggningen ifrågasatta kompletteringarna avse i huvudsak anordningar, som vid tiden för anläggningens utförande ej ingingo i arbetsplanen för densamma men vilka enligt vad sedermera gjorda rön och erfarenheter givit vid handen befunnits erforderliga. De anslagsmedel, som ställts till styrelsens förfogande för anläggningens utförande, ha emellertid helt förbrukats för avsett ändamål.

Beträffande den andra anläggningen har därav enbart lagringscistern med utrustning jämte vissa övriga detaljer ingått i det utbyggnadsprogram för ovanjordsanläggningar, som styrelsen anbefallts utföra. Vid anläggningen erforderliga utrustningar, såsom exempelvis lågtrycksångpanna för uppvärmning av olja vid kall väderlek, ha däremot anskaffats genom marinförvaltningens försorg och på dess bekostnad. De nu ifrågasatta kompletteringarna falla utanför ramen av styrelsens tidigare uppdrag och synas därför böra utföras av förvaltningen.

I skrivelse den 29 december 1945 har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen sedermera i anslutning till en redogörelse beträffande dispositionen av samtliga anslag, varom nu är fråga, meddelat, att det å anslagen till anläggningar för oljelagring ovan jord för närvarande funnes en behållning å 446 458 kronor 32 öre. Att denna behållning uppkommit berodde bland annat därpå, att Svenska skifferoljeaktiebolaget dåmera inlöst visst cisternmaterial, som bolaget tidigare förhyrt. Av behållningen avser styrelsen att bestrida ersättning för visst markområde till en anläggning ovan jord. Därjämte förutsätter styrelsen, att behållningen får tagas i anspråk för täckande av förväntade ytterligare kostnader för de kompletteringsarbeten, till vilka tidigare anvisats anslag å tillhoppa 525 000 kronor.

Av skrivelsen framgår vidare, att, sedan nämnda kostnader bestritts, viss behållning beräknas uppkomma å anslaget.

Departementschefen har i ärendet anfört följande:

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår medgav 1943 års riksdag, att förefintlig behållning å reservationsanslagen till anläggningar för oljelagring ovan jord finge användas till täckande av ytterligare medelsbehov för bombsäkra oljelagringsanläggningar. Kungl. Maj:t har därefter med stöd av medgivandet meddelat beslut beträffande användningen av ett belopp å tillhoppa 1 373 000 kronor av ifrågavarande behållning, vilken därmed förmodades vara tagen helt i anspråk. Sedan behov sedermera uppstått av medel för arbeten vid vissa bombsäkra anläggningar, har riksdagen efter förslag

av Kungl. Maj:t för budgetåren 1944/45—1945/46 anvisat ytterligare anslag till dessa arbeten. Av en av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen nu lämnad redovisning framgår emellertid, att det å anslagen till anläggningar för oljelagring ovan jord finnes en behållning av omkring 446 500 kronor. Med hänsyn till omständigheterna synes Kungl. Maj:t änyo böra utverka riksdagens medgivande att disponera förefintlig behållning av ifrågavarande anslag till täckande av ytterligare medelsbehov för bombsäkra oljelagringsanläggningar. Jag föreslår därför, att ett sådant medgivande inhämtas. Vinner detta förslag riksdagens bifall, torde det av marinförvaltningen nu anmälda medelsbehovet för vissa kompletterings- och förbättringsarbeten vid två av förvaltningen från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen övertagna oljelagringsanläggningar böra tillgodoses genom anlåtande av ifrågavarande behållning.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förvarande förslag, får hemställa,

att riksdagen må medgiva, att behållningen å till anläggningar för oljelagring ovan jord anvisade reservationsanslag må efter Kungl. Maj:ts prövning disponeras till täckande av uppkommande ytterligare medelsbehov för oljelagringsanläggningar, till vilkas utförande medel i annan ordning av riksdagen anvisats.

Stockholm den 18 juni 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 212.
